

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia limbajului și audiologie educațională / Logoped (Cod COR* 226603), Consilier învățământ (Cod COR* 235103) și Expert învățământ (Cod COR* 235104)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Methods and techniques of psychopedagogical assessment/Metode și tehnici de evaluare psihopedagogică, PMR2104						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Adrian Roșan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Adrian Roșan						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DSIN

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					4
Alte activități: aplicarea de probe de evaluare psihopedagogică					4
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Psihodiagnostic pentru persoanele cu dizabilități, Metode și tehnici de evaluare a copiilor cu CES
4.2 de competențe	☐

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • sală cu sistem integrat audio-video, platforma Microsoft Teams • Unele cursuri se desfășoară pe platforma Microsoft Teams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Unele seminarii se desfășoară pe platforma Microsoft Teams

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP.1 Elaborarea și implementarea de strategii și programe de prevenție, depistare și intervenție timpurie în tulburările de limbaj, vorbire și auz</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifică factorii de risc în contextul tulburărilor de limbaj și de comunicare și al dizabilității auditive, cu scopul prevenirii instalării acestor tablouri patologice. ✓ cunoaște factorii etiologici ai diferitelor tablouri patologice din sfera limbajului și a funcționării auditive. ✓ identifică și elaborează strategii de prevenție în tulburările de limbaj și auz. ✓ elaborează demersuri de depistare a tulburărilor de limbaj și a auz. ✓ folosește evaluarea de progres pentru a revizui programul terapeutic implementat. ✓ utilizează instrumentar psihopedagogic și logopedic specific intervalului de vârstă 0-3 ani în vederea prevenirii și intervenției timpurii în contextul tulburărilor de limbaj și a dizabilității auditive. <p>CP.2 Realizarea unui demers diagnostic complex și de diagnostic diferențial în contextul tulburărilor de limbaj și al dizabilităților auditive, prin utilizarea instrumentarului psihopedagogic și audiologic.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cunoaște teste, probe, instrumente formale de evaluare specifice diferitelor tablouri patologice din contextul tulburărilor de limbaj și al dizabilităților auditive. ✓ cunoaște și aplică în selecția instrumentelor de evaluare diagnostică criterii de calitate psihometrică riguroase aferente acestei funcții a evaluării. ✓ realizează diagnosticul diferențial între diferitele tipuri de tulburări de limbaj și comunicare și dizabilități auditive, și alte dizabilități. ✓ elaborează instrumente informale sau adaptează instrumente existente care să informeze cât mai acurat și non-discriminativ procesul de diagnostic. ✓ realizează recomandări privind efectuarea unor evaluări suplimentare (de natură medicală, psihologică, audiologică, kinetoterapeutică etc.) în vederea delimitării corecte a tabloului patologic. ✓ reevaluează și monitorizează evoluția cazurilor de tulburări de limbaj și comunicare în vederea identificării celor mai potrivite soluții terapeutice. ✓ formulează în mod adecvat un prognostic în raport cu tipul tulburării de limbaj, vorbire, vârsta, prezența altor tulburări asociate, condiții medicale, inclusiv condiții de mediu <p>C4. Proiectarea și implementarea de design-uri de cercetare în domeniul tulburărilor de limbaj și al audiologiei educaționale.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cunoaște conținutul, utilitatea și limitele principalelor metodologii de cercetare calitativă și cantitativă aplicabile specificului evaluării și intervenției în domeniul tulburărilor limbajului, comunicării și al dizabilităților auditive. ✓ aplică adecvat diferitele metode de cercetare în raport cu problematica, dar și cu specificul tulburărilor de limbaj/ dizabilităților auditive. ✓ identifică și evidențiază subiecte / teme actuale de cercetare în domeniul evaluării și al intervenției în tulburările de limbaj, comunicare și de auz. ✓ implementează cercetări-acțiune.
--------------------------------	---

<p>Competențe transversale</p>	<p>CT.1 Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cunoaște codul de etică și deontologie profesională al domeniului terapiei limbajului și al audiologiei educaționale. ☐ îndeplinește cu responsabilitate sarcinile profesionale materializând principiile codului de etică profesională în vederea asigurării unui demers de evaluare și terapie adecvat în contextul tulburărilor de limbaj și a dizabilității auditive. ☐ identifică situațiile în care sunt abateri de la codul de etică și normele deontologice profesionale. analizează abordările diagnostice și terapeutice cu scopul de a asigura respectarea normele de etică și deontologie profesională. ☐ realizează demersuri de evaluare și intervenție în sfera tulburărilor de limbaj și comunicare respectând drepturile fundamentale ale omului, normele legislative și demnitatea umană. <p>CT.2 Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ colaborează cu membri ai familiei și cu ceilalți specialiști în cadrul echipei multidisciplinare formate din: specialiști în terapia limbajului, psihopedagogi, audiologi educaționali, psihologi, profesori de sprijin/itineranți, medici, asistenți sociali etc. ☐ asigură consiliere și informare de specialitate membrilor echipei interdisciplinare cu privire la particularitățile tablourilor de tulburare de limbaj și a dizabilităților auditive. ☐ integrează elementele de diagnostic ale întregii echipe, în vederea identificării unor soluții terapeutice adecvate domeniului terapiei limbajului și audiologiei educaționale. ☐ demonstrează abilități de comunicare eficientă în raporturile cu ceilalți membri ai echipei de lucru. ☐ realizează o abordare interdisciplinară a cazurilor de tulburări de limbaj și comunicare, pe baza informațiilor oferite de echipa multidisciplinară. ☐ deține tehnici de rezolvare a conflictelor în cadrul muncii în echipă. <p>CT.3 Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utilizează platformele de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională. ☐ identifică nevoia de învățare continuă, precum și soluțiile adecvate. ☐ analizează critic noile direcții de evaluare și intervenție din domeniul terapiei tulburărilor de limbaj și comunicare. ☐ utilizează bazele de date internaționale și resursele digitale, în vederea învățării continue. ☐ deține competențe digitale care îi permit învățarea continuă. ☐ deține abilități de integrare eficientă a competențelor de învățare clasice și moderne pentru a-și asigura învățare continuă.
---------------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- cunoașterea principalelor demersuri și a principalelor metode și instrumente de evaluare psihopedagogică pentru copiii cu tulburări de neurodezvoltare, cerințe educaționale speciale și tinerii cu dizabilități și abilități diferite
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea scopurilor vizate prin procesul de evaluare; - formarea deprinderilor privind evaluarea și selectarea probelor instrumentelor adaptate tulburărilor de limbaj și comunicare, tulburărilor specifice de învățare (TSI); - caracteristicile instrumentelor de evaluare și condițiile de aplicare în funcție de tulburările de neurodezvoltare cu focus pe tulburările de limbaj și cerințele educaționale speciale; - cunoașterea modalităților alternative de evaluare: evaluări dinamice și bazate pe curriculum; - cunoașterea modalităților de adaptare curriculară și elaborarea planului de intervenție personalizat ; - evaluarea digitală a funcțiilor executive în cadrul unor profile specifice în contextul tulburărilor de neurodezvoltare ;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Evaluarea psihopedgogică – obiective, conținut, utilitate	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Tipuri de protocoale de testare și evaluare psihopedagogică. Rolul evaluării psihopedagogice în stabilirea nivelului de suport în învățare.	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Particularități ale evaluării la copiii cu tulburări de neurodezvoltare/abilități diferite	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Evaluarea abilităților cognitive la copiii cu dizabilități	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Evaluarea comportamentului adaptativ la copiii și tinerii cu diverse dizabilități/abilități diferite	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Proceduri de screening și evaluare a copiilor cu tulburări specifice de învățare (TSI) și cu dificultăți de învățare	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Tehnici de evaluare bazate pe curriculum	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Probe de evaluare a abilităților de scris-citit (corectitudine, viteză, comprehensiune)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Evaluarea neuropsihologică – puncte tari și limite. Diagnosticul funcțional.	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Evaluarea anxietății față de performanțele școlare, a anxietății de testare și a mecanismelor de coping în procesul de învățare	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	

Raportul de evaluare psihopedagogică – elaborare și situații de evaluare, educaționale și legale de utilizare a acestuia	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
--	--	--

Studiul de caz	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Metoda portofoliului.	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Evaluarea psihopedagogică în echipa multidisciplinară	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<p>Bibliografie David, C., Roșan, A (2017). Repere diagnostice bazate pe dovezi științifice în tulburările specifice de învățare, Ed. Argonaut & Limes Gherguț. A. (2023). Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice (ed. a IV-a adăugită și revizuită), Iași: Polirom; Gavril, L., Roșan, A., & Szamosközi, Ș. (2021). The role of visual-spatial attention in reading development: a meta- analysis. <i>Cognitive Neuropsychology</i>, 38(6), 387-407. Kamphaus, R.W., Frick, J.P. (2005). <i>Clinical Assessment of Child and Adolescents Personality and Behaviour</i>, Springe Matson, J.L. (ed.). (2017). <i>Handbook of Childhood Psychopathology and Developmental Disabilities Assessment</i>, Springer Roșan A. - <i>Anxietatea de evaluare si managementul stresului în Albulescu, I. si Crisan, C.A (2022).</i>, Ghid pentru o studenție de succes - abordari inovative centrate pe creșterea retenției universitare - Învățarea în context academic - vol 1, ISBN volum: 978-606-37-1489-4, Editura: Editura Presa Universitara Clujana, 229- 252. Rosan, A. (2015). <i>Psihopedagogie Speciala. Modele de evaluare si interventie</i>, Ed. Polirom, Iași *** <i>Legea învățământului preuniversitar nr 193/2023 publicată în MO, partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023</i></p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Norme etice în testarea și evaluarea copiilor și tinerilor cu dizabilități (consimțământ informat, confidențialitate, competențele în aplicarea unui instrument de evaluare comunicarea răspunsului la întrebarea de referință a evaluării)	Dezbateră Exercițiul	Se prezintă și normele APA, normele CPR
Scale de dezvoltare (DDST-II, TCCC)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe
Probe de evaluare a abilităților cognitive (WISC-IV, SON-R 2-7)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe
Probe de evaluare a comportamentului adaptativ (ABAS-II, BASC-2)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe

Probe de evaluare a abilităților de citit-scris (probele MT)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe
Probe de screening și de evaluare a dislexiei (DDE-2)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe
Protocol de evaluare a tulburărilor specifice de învățare	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentarea protocolului
Probe de evaluare neuropsihologică (NEPSY, WCST, KOHS)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe
Probe de evaluare a stilului și strategiilor de învățare (SMALSI, LSI)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentare de probe

Tipuri de evaluări bazate pe curriculum	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Exemple de curriculum diferențiat
Evaluarea digitală în scop educațional a funcțiilor executive în contextul profilurilor specifice în tulburările de neurodezvoltare	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Exemple de jocuri digitale de evaluare a funcțiilor executive
Tipuri de rapoarte de evaluare (screening, diagnostic, focalizată, reabilitare și consiliere psihopedagogică)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Prezentarea de rapoarte de diverse tipuri
Utilizarea portofoliului în evaluarea elevilor cu dizabilități	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Portofoliu de evaluare
Planul de intervenție personalizată	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	Date de evaluare pentru intervenția personalizată

Bibliografie

Costescu, C., David, C., Roșan, A., Ferreira, P., Ferreira, A., Vera, L., & Herrera, G. (2023, July). Mushroom Hunters: A Digital Game for Assessing and Training Sustained Attention in Children with Neurodevelopmental Disorders. In International Conference in Methodologies and intelligent Systems for Technology Enhanced Learning (pp. 78-86). Cham: Springer Nature Switzerland.

David, C., Roșan, A., & Gavril, L. (2018). Reading strategies of Romanian readers with dyslexia in upper primary grades. *Prima Educatione*, 2, 89-98.

Roșan A., Gavril, L., David, C., *Caracteristici psihometrice obținute pentru ediția română a*

DDE-2 în Roșan și al. (2021). Bateria pentru evaluarea dislexiei și a disortografiei de dezvoltare - 2 (DDE-2), Ed. Giunti Psychometrics, Editor: O.S. Romania, pag. 27-64

Roșan A, *Evaluarea abilităților sociale la copiii cu TSA în Costescu C – (coord. 2021).*

Abilitățile sociale în tulburarea din spectrul autismului”, Ed. Polirom București

David, C. și Roșan, A. (2019), *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare, Învățăm fonologic - program structurat de dezvoltare a conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice* Ed. Polirom, Iași

Roșan, A. (2016), *Evaluarea psihopedagogică – pivot vital al educației incluzive* în Roșan, A.,

Timiș, V., Hagău, I. (2016) – *Educație și formare în contextul provocărilor lumii contemporane*, Ed. Limes & Argonaut, Cluj-Napoca, pag. 13-22

<https://remexproject.ro>

<https://project-empower.eu/>

[Magic Sens Online - Asociația București Pentru Copii Dislexici \(dislexie.org.ro\)](https://magic-sens.org.ro/)

*** Manualele testelor specificate la fiecare temă de seminar

*** [OMECS_NR_3124-TSI.pdf \(cembrae.ro\)](https://cembrae.ro/OMECS_NR_3124-TSI.pdf)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (www.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-ncis/)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborarea unui raport de evaluare psihopedagogică	Barem pentru evaluarea fiecărei componente	60%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unui raport de evaluare psihopedagogică	Prezentare orală/colocviu	40%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea corectă a unui raport de evaluare psihopedagogică			

Data completării
17.09.2023

Semnătura titularului de curs
Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Semnătura titularului de seminar
Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Data avizării în departament
27.09.2023

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Adrian Roșan